

Gazdagság, anyagiasság, lehetőség

„Ha már minden megvan, és mégis résnek érzed magad, akkor pont a látnyeg hiányzik” (Hitka Anita Dávi).

Szerencse? Igazságtalan kiváltság?

Emlékeim közül az őrzők egy beszélgetést, ami talán az utolsó olyan alkalom bennem, mert valaki azt hitte, hogy gazdag vagyok. Nyári dőlelőtt szedem a kert-teraszra futtatott zöldebabot, és a szomszéd bácsi megszólal. Beszélgetünk. Nyugdíjas, mert rokkant, a felesége szintén, a fia csak az itallal tördök, tele van panasszal. Egyszer csak a szeme felébred, és burkolt tiszta lédal: „Éld hallgasson! Autójuk csak azoknak van, akik lopnak-csalnak, vagy nyerne a lottón!” Tekintve, hogy van autójuk, de nem csalással vagy lopással szerezte, sőt még csak nem is lottózunk, meglepődök. Ugyanis előző sok fűradással és lemondással jutottunk hozzá, legfőképpen azért vállalva ezt, hogy a munkánkat jobban elláthassuk. Először azt gondolom, hogy elmagyarázom a szomszédnak, miképpen is gyűlt össze az autóra való, de aztán inkább megkérdezem: „Hány doboz cigarettát tetszenek elszívni egy hónap alatt?” Ezen ő lepődik meg, mert kiderül, hogy még sohasem számolta ki, legfeljebb a napi adagot: Ketten három dobozzal. Ehhez jelen még napi két (!) liter bor, amit hármán isznak meg - mert inni az asszony is szokott. Ott nyomban kiszámoljuk, hogyha az ezeket kiadott összeget összegyűjtjük, egy év alatt vehetnénk - akkori áron - egy majdnem új Skodát.

Sok-sok „gazdag” van, akinek bizony nem hullott az álomra a pénz. Lemondás és kemény munka párosulva a rátermettséggel, nemritkán szép vagyont eredményez. Minden előtérlettel átvátnak kell lennünk, s ez a „gazdagok”-ra nézve is igaz. A „gazdagság” viszonylagos fogalom. Nyilvánvaló, hogy mivel van lakóházam és autóm - fűggetlenül attól, hogy munkaeszközöként használom, vagy csak hűtőszekréni és egyéb olyan emberhez képest, aki alórletre kelti a fizetése felét, és kóptelen fűlretenni bármire is, gazdag lehetek. De nem számomra azok gazdagnak ahhoz az embertársamhoz képest, akinek nem csupán egy lakóháza van, hanem nyaralója, telke, takarékbetétje, drága autója is. Ezért mindenkinek vigyáznia kell, hogy ne tápláljon előtérletet senkivel szemben. Az előtérlet ugyanis hamarosan irigységet szál. Az irigység pedig énem emberi érsés, hanem sályos betegség” (Mahatma Gandhi).

Á

Anyagiasság, a ézpénz szerelme”

Bizonyára egyikünk sem vitatkozna azon, hogy az anyagiasság egészen más, minthogy valaki gazdag, jámád, s hogy több minden van a tulajdonában. Az anyagiasság káros állapot, amely kótságtelenül beárrnyákolja az emberi kapcsolatokat. Ha ez a kórság szába kerül, szinte mindnyájunknak vannak negatív tapasztalataink. Egy sokgyermekes családanyától hallottam: „Há-vnak N.-ék, de nem merjük elfogadni a meghívásukat, mert nem szeretik, ha a gyerekek megfogják a börtorokat, ha bójáskálnak a folyosón, s ha netán még hozzájárnek a falhoz is, akkor mindig kitűr a botrány.” N.-ék mádos emberek,

akik sokat fájradóztak azon, hogy szép otthonuk legyen.

Az igaz, hogy a sokgyermekes szülőknek is meg kell értenie, sőt kicsinyeinek meg kell tanulnia, hogyan viselkedhetünk vendégségekben, hogyan becsüljük meg a mások értékeit. Az érem másik oldalán viszont egyes emberek esetében sajnos túlsúlyt nyom a latban a mulandó tárgyak iránti beteges hódolat, mint az, hogy a vendégek - akár gyermekek is - felszabadultan érezzék magukat otthonukban. Ha lehet, zárjuk el az értékes dolgokat egy szobába, vagy egy szekrénybe, ez a gyermekek számára legyen tabu, de ne "éimádjuk" a berendezést, a falakat! Egy másik esetben barátunk bajba került: "reg autája felmondta a szolgálatot, még azon a héten elromlott a motorja a kilyukadt a kazánuk. (Vagyunk néhányan, akik már megölték a hasonlót!) Egyik ismerőshöz fordulna X-hez, akiről tudjuk, hogy rengeteg pénzre van, hártha ad kölcsönt. Barátunk este betér hozzánk: "Érted a tudjátok X mit vállalt? Olyan a helyzet a tözsde, hogy nem éri meg kamatra se kölcsönt adni, mert most egy hét alatt megduplázhatja." Ennek a történetnek van egy érdekes csattanója: fűszery, pánzimád, szerencsétlen ismerőse hamarosan meghalt. Akkoriban nehezen kászálódó barátunk két évvel később újra világra lépett, aki a mai napig szévesen segít ki barátait, és jótékony cselekedetekre mindig ad. A másik pedig mit vitt el magával?

Á

Gazdagság és kereszténység

Egyetlen olyan keresztény tanítás sincsen, amely hátrálna, netán bűnnek nyilvánítaná a gazdagságot. A gazdagság lehetséges és előny annak, aki helyesen cselekszik vele. Lehet azonban csapda azoknak, akik a mőhatatlan értékek felé emelik. Az ember maga is "éanyagb" formátotott, ahhoz tehát, hogy fennmaradjon és működjön, anyagi eszközökre van szüksége. A baj abból származik, hogyha az eszközökből cselel lesz, ha a felhasználásból felhalmozó válik, aki elveszteti a kinyezete iránti egyértelmű szeretet, és önzelmét az anyagi világ felé fordítja. Annak életében bekövetkezett egy értékcsere, devalválódott az ember és az emberi kapcsolatok, ugyanakkor károsan megváltozott a kényen elvesző, porladó "ézkincsek" iránti éh-tat. Egy észrevétlen marad számára, hogy azzal, amivel emberi kapcsolatait megmőrgelte, önmagát is megmőrgelte, mert túlvágy, hogy a másik emberben saját emberségünket is becsüljük - s ez fordítottan is igaz.

A keresztényt az észszárvetső

gyakran nevezi "élelki embernek". A gazdagság megtévesztő hatalma bizony megfojthatja ezt a lelkeséget. A figyelmünk ágy nagy gyorsasággal terelődhet el a mőhatatlan értékekről arrafelé, ahol csak rápke néhány óvig tart - s korántsem felhőtlen - "ézdolgságot" találunk. Ugyanakkor a "ézgazdag ember" is lehet "élelki" ember, ha megmarad szerénynek, ha úgy tekint vagyonára, hogy az lehetséges a jára. Az ilyen gazdag nem "ézsájl el", megmarad jó barátoknak és a társadalom melegsá-vú tagjainak. Ha ez nem ágy történet, akkor minden más embernek érdemes elgondolkodni a mottóul szolgáló aforizmán: "ÉHa már mindened megvan, és mégis résnek érzed magad, akkor pont a lényeg hiányzik".

Â

KÃ¶nyves Zsuzsa

lelkÃ©sz